

BIOGRAFII SUCCINTE ALE EDITURILOR

Margarita IULIC,
bibliotecar

Cărțile sunt cei mai tăcuți și constanți prieteni; sunt cei mai accesibili și înțelepți consilieri și cei mai răbdători profesori.
(Charles W. Eliot)

Bibliotecile și editurile sunt structuri ale societății legate direct de producția, stocarea și furnizarea de cunoștințe și informații. Aceste structuri sunt componente ale interconexiunii: "Informații - Producători - Consumator", iar în cazul nostru, respectiv: "Editor - Difuzor - Bibliotecă", astfel că, în consecință, cooperarea este esențială și benefică pentru ambele părți. Nu e de mirare faptul că bibliotecile și editurile au devenit parteneri serioși în domeniul serviciului public. Bibliotecile moderne au devenit centre de informare, de instruire, de dezvoltare spirituală, uneori și de dezvoltare fizică, centre de reabilitare psihologică și socială a persoanei, de dezvoltare a aptitudinilor creative, de petrecere a timpului liber.

Biblioteca este instituția, compartimentul sau structura specializată al cărei scop principal este de a constitui, a organiza, a prelucra, a dezvolta și a conserva colecții de cărți, publicații, alte documente specifice și baze de date pentru a facilita utilizarea acestora în scop de informare, cercetare, educație sau recreare; în cadrul societății in-

formaționale, biblioteca are rol de importanță strategică (Vezi: *Legea cu privire la biblioteci, Monitorul Oficial RM Nr 14 din 07.02.2003*).

Editura este întreprindere specializată al cărei principal gen de activitate este pregătirea manuscriselor pentru tipar și lansarea lor în producție. Activitatea editorială reprezintă totalitatea activităților editurii și constă în pregătirea pentru tipar, tipărirea și difuzarea diverselor genuri de tipărituri: cărți, ziare, reviste, note, studii, broșuri, calendare, ediții de artă etc. (Vezi: *Legea cu privire la activitatea editorială Nr. 939 - XIV din 20 aprilie 2000, Monitorul Oficial RM Nr 70-72/511 din 22.06.2000*).

Activitatea editorială are următoarele etape:

a) *prepress* - totalitatea procedurilor orientate spre redactarea, traducerea, culegerea, corectarea, redactarea tehnică, ilustrarea și machetarea lucrărilor;

b) *tipărire* - proces tehnologic de multiplicare a origi-

nalului editorial;

c) distribuirea producției editoriale prin rețeaua de comerț și pe alte căi.

Activitatea editurii vizează promovarea valorilor autentice din toate domeniile de activitate științifică și literară.

Pentru familiarizarea și promovarea producției, realizarea de noi contracte cu difuzorii, editurile participă la târgurile naționale și internaționale de carte (Chișinău, Iași, București, Cluj - Napoca, Oradea, Frankfurt am Main, Paris, Leipzig, Londra, Geneva, Budapesta, Varșovia, Praga, Sankt - Petersburg, Ierusalim etc.), saloane, expoziții, congrese, conferințe, seminare.

Una dintre principalele sarcini ale editurilor este infomarea bibliotecilor. În acest scop sunt editate cataloage informative, expediate cataloage electronice, informația apare și pe paginile Web. Acest lucru permite bibliotecilor să cunoască cele mai noi apariții. Actualmente, există o concurență puternică pe piața de cărți, dar alegerea unei edituri - partener care ar satisface cerințele bibliotecilor universitare nu e un proces simplu. Se știe că completarea fondului este o problemă de importanță esențială pentru orice bibliotecă. Colecțiile instituției trebuie să corespundă întru totul intereselor și cerințelor beneficiarilor.

Scopul temei noastre este de a cerceta și informa bibliotecarii și beneficiarii despre relațiile Bibliotecii Științifice a Universității de Stat "Alec Russo" cu editurile din Republica Moldova, producția cărora este parte a colecțiilor instituției.

Biblioteca universității bălțene colaborează în special cu: Întreprinderea Editorial - Poligrafică *Știința*, editurile: *Cartier*, *Arc*, *Prut Internațional*, *Grupul editorial Litera*, *Museum*, *Gunivas*, *Cartea Moldovei*, *Epigraf*, *Lumina*, *Pontos*, *Asociația Princeps*, editura *Uniunii Scriitorilor*, *Centrul Științific*, *Metodic și Editorial Univers Pedagogic*, *Universul*.

Întreprinderea de stat Editorial - Poligrafică ȘTIINȚA (www.stiinta.asm.md) a fost înființată în 1959 de Academia de Științe a Moldovei în scopul valorificării editoriale a cercetărilor științifice efectuate de savanții din republică. Întreprinderea editează literatură științifică din cele mai diverse domenii: știință, tehnică, economie, management, marketing, sociologie, agricultură, arheologie, geografie, istorie și politologie, ecologie, chimie, medicină, biologie, literatură română și universală, manuale școlare și universitare, dicționare, enciclopedii, literatură pentru copii.

Editura participă la multe saloane și târguri de carte din republică și de peste hotare (România, Germania, Rusia), unde a obținut mai multe premii și distincții (peste 65 la număr): „*Editura Anului*”, „*Cartea Anului*”, „*Cartea Științifică*”, *Marele Premiu „Coresi”*, *precum și Diploma de gradul trei (Moscova, 2005) pentru volumul „Plante cu flori – I” din seria „Lumea vegetală a Moldovei”*.

Annual *Întreprinderea de stat Editorial - Poligrafică ȘTIINȚA* adresează bibliotecilor din Moldova oferte pentru achiziții sub forma Cataloage ale colecțiilor ÎEP Știința, cataloage ce conțin informații despre edițiile de carte cognitivă, didactică și artistică. În fondul Bibliotecii noastre au intrat peste

220 de titluri ale acestei edituri, inclusiv și cărțile din colecțiile de referință: „*Academica*” (11 titluri în fondul Bibliotecii), „*Antologia unui autor*” (5 tit.), „*Moștenire*” (18 tit.), „*Pagini despre Basarabia*” (11 tit.), „*Lumea vegetală și lumea animală a Moldovei*” (8 tit.), „*Resursele acvatice ale Republicii Moldova*” (2 tit.), „*Mediul geografic al Republicii Moldova*” (2 tit.), „*Dicționare școlare*” (14 tit.), „*Dicționare ȘTIINȚA*” (2 tit.), „*Opera Aperta*” (10 tit.), „*Liantul social*” (5 tit.), „*Strategia schimbării*” (7 tit.), „*Biblioteca de Nord*” (2 tit.), „*Literatura din Basarabia în secolul XX*” (11 tit.), „*Pasărea măiastră*” (2 tit.).

Am remarca îndeosebi publicațiile: „*Femeia în labirintul istoriei*”, „*Femeia în zonele de conflict. Istorie verbală*”, N. Busuioc „*Jurnalul unei biblioteci*”; albumele și cărțile de artă: „*Arta plastică modernă din Basarabia. 1870 - 1940*” de T. Stavilă, „*Tapiseria contemporană din Republica Moldova (1960 - 2000)*” de A. Simac; „*Biserica Adormirea Maicii Domnului din Căușeni*” de C. Ciobanu; „*Revistă de lingvistică și știință literară*”. Întreprinderea a editat și lucrări semnate de profesorii Universității de Stat „A. Russo”. Printre ele se numără lucrările științifice ale lui Gh. Popa, I. Gagim, M. Șleahțișchi, N. Leahu, M. Curtescu ș.a.

Editura CARTIER (<http://www.cartier.md>) a fost fondată la Chișinău în anul 1995. Editează dicționare, enciclopedii, albume, beletristică, manuale, auxiliare didactice, cărți pentru copii, studii, eseuri, tratate, grupate în colecții pentru toate vîrstele și nivelurile de pregătire; traduceri ale celor mai valoroase cărți ale gândirii europene contemporane. *Cartier* editează anual circa 70 de titluri și desfășoară un

sistem propriu de difuzare a producției în cele mai prestigioase librării din Republica Moldova și România.

Imaginea editurii *Cartier* este definită de colecțiile: „*Cartier enciclopedic*” (14 tit.), „*Cartier istoric*” (36 t.), „*Cartier polyvalent*” (12 tit.), „*Cartier juridic*” (35 tit.), „*Cartier clasic*” (19 tit.), „*Aleea clasicilor*” (11 tit.), „*Poesis*” (62 tit.), „*Rotonda*” (51 tit.), „*Cartier educațional*” (85 tit.). „*Dicționarul enciclopedic ilustrat*” (DEI) a obținut Premiul Asociației Editorilor din România (1999) și Premiul Flacăra (1999).

În colecția Bibliotecii noastre se regăsesc peste 400 de titluri apărute la editura *Cartier*. Remarcăm volumele profesorilor universității bălțene: „*O săptămână de poeme nescrise*” de Maria Șleahțișchi, „*Simple bleusuri*” de Margereta Curtescu, „*Curriculumul educației copiilor de vîrstă timpurie și preșcolară (1-7 ani) în Republica Moldova*” de Aglaida Bolboceanu, Stela Cemortan, Eugen Coroi, Maria Pereteatcu.

Editura ARC (<http://www.edituraarc.md>) a fost fondată în 1994 și se specializează în editarea manualelor pentru școala superioară și cea de cultură generală, albumele de artă, studiilor în diverse domenii – istorie, drept, lingvistică, muzică, educație, psihologia dreptului, management, economie, contabilitate. La fel, editează enciclopedii, dicționare, lucrări didactice, publicistică, jurnale, beletristică, traduceri ș. a. Printre multiplele realizări se numără albumul „*Patrimoniul cultural al Republicii Moldova*” (1999),

apărut în limba română, engleză și franceză, cu susținerea și finanțarea Agenției pentru Francofonie. În 1998 a fost lansată o colecție de enciclopedii pentru adolescenți, concepute și realizate grafic conform standardelor europene. Au apărut deja în această colecție enciclopediile „Universul” și „Păsările lumii”. ARC editează anual trei volume în colecția „Prima verba” (cărți premiate de Uniunea Scriitorilor din R. Moldova), în această colecție a apărut volumul „Prinsă între clamele speranței” de M. Curtescu, profesor la Universitatea noastră, precum și patru - cinci volume în colecția „Cântăreață cheală” (cărți premiate la Salonele de Carte). Editura ARC a stabilit relații cu prestigioase edituri internaționale: Presses Universitaires de France, Larousse (Franța), Ariel (Spania), Bompiani (Italia), Cambridge University Press, Oxford University Press, Pearson Education (Anglia), Harvard University Press, Houghton Mifflin Company, University of California Press (SUA) ș.a. Instituția colaborează și cu numeroși autori din Germania, Anglia, SUA, Olanda, Spania etc. ARC a obținut Premiul I pentru traduceri acordat de Uniunea Latină pentru volumul „Contabilitatea costurilor, o abordare managerială” de Charles T. Horngren, Srikant M. Datar, George Foster. Cartea este un best - seller în domeniu, suportând pînă în prezent în limba originalului unsprezece ediții. Traducerea în română a fost realizată de Rodica Levițchi, Vasile Levițchi și Diana Stanciu. Rodica Levițchi a mai cîștigat Premiul pentru traduceri

în 2003, pentru „Audit. O abordare integrală”. Biblioteca Științifică deține volumele menționate mai sus, precum și alte peste 160 de titluri apărute la această editură.

Cărțile editurii au obținut numeroase premii, printre care cele ale Uniunii Scriitorilor din România, Uniunii Scriitorilor din Moldova, Premiul Academiei Române, Premiul Asociației Editorilor Români, Premiul de Stat al Republicii Moldova, ASPRO etc.

Editura PRUT INTERNAȚIONAL a fost fondată în 1992 și publică manuale și literatură didactică (cca. 200 de titluri anual) pe diverse domenii: istorie, științe, limba română, limbi moderne, matematică, biologie etc. Totodată editează revista de istorie și cultură „Cugetul”, „Revista economică”, dicționare, albume. PRUT INTERNAȚIONAL s-a impus prin editarea colecțiilor: „Scriitori contemporani”, „Restitutio”, „Laurii poeziei”, „La steaua” (Debut), „Carte de vizită”. Se bucură de prețuirea cititorilor și colecțiile cu caracter istorico - literar: „Din negura de vremi”, „CLIO”, „Istoria trăită”.

Direcția prioritară de activitate a editurii este cartea pentru copii și adolescenți. Printre colecțiile deja consacrate se numără: „Biblioteca pentru toți copiii”, „O poveste cum alta nu este”, „Poezii de seama voastră”, „Primii pași”, „Să crești mare”, „Vreau să știu”, „Hai să colorăm”, „Cheița de aur”, „Cheița fermecată”, „Bucuria copiilor”, „Teatru pentru copii”.

Participările la târgurile și saloanele de carte naționale și internaționale i-au adus de fiecare dată diplome și premii: „Editura Anului”, „Cartea Anului”, „Simpatia copiilor”, „Cea mai bună colecție

de carte pentru copii”, *“Cea mai bună grafică de carte”, Premiul Uniunii Scriitorilor, Premiul Uniunii Artiștilor Plastici, Premiul Ministerului Educației* etc. La fel, editura s-a învrednicit de cinci dintre cele mai prestigioase diplome în domeniul editării cărții pentru copii ale Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret, care au fost înmînate la Congresele IBBZ la Basel (Elveția, 2002) și la Cape Town (Republica Africa de Sud, 2004) pentru *“Toate întâmplările se prefac în cuvinte”* de Vasile Romaniciu; *“Carte pentru cîini deștepți”* de Aurel Scobioală; pentru traducerea în română a *“Aventurilor lui Ceapolino”* (traducător – Baca Deleanu; pentru condiția grafică a cărții *“Aventurile baronului Munchausen”* (pictor – Ion Severin), pentru *“Știuca la școală”* de Arcadie Suceveanu. Aceste titluri au fost incluse în catalogul celor mai bune 100 de cărți din lume. Editura PRUT INTERNAȚIONAL este membru fondator al Asociației Editoriale NOI și al Societății de Distribuție a Cărții “PRO-NOI”. Biblioteca noastră deține peste 200 titluri de cărți apărute la această editură. În 2008, la PRUT INTERNAȚIONAL a apărut romanul prof. univ. Anatol Moraru *“Turnătorul de medalii”*.

Grupul Editorial LITERA a fost fondat la 5 mai 1989 și este constituit din două edituri (*„Litera”*, *„Chișinău și „Litera Internațional”*, București) o agenție de publicitate, o societate de difuzare a cărților, trei librării, dintre care una virtuală www.litera.ro. LITERA editează literatură din următoarele domenii: beletristică, istorie și critică literară, dicționare, enciclopedii, albume de artă, lucrări de lingvistică, cărți pentru copii, literatură didactică și pedagogică,

caiete școlare și studențești, multimedia, pagini web etc., însumînd pînă în prezent peste 1000 de titluri apărute într-un tiraj care a depășit 4 milioane de exemplare.

Colecțiile reprezentative ale editurii sunt: *„Carte pentru toți”, „Biblioteca școlarului”* (coord. A. Vidrașcu, D. Vidrașcu), *„Biblioteca de aur”, „O carte pentru o seară”, „Dicționare și Enciclopedii”, „Prima mea bibliotecă”, „Cele mai frumoase povești”, la care se adaugă și colecțiile realizate în colaborare cu editura Dorling Kindersley din Marea Britanie* *„Enciclopedii vizuale”, „Prima mea enciclopedie”, „Ghiduri turistice vizuale”*.

Editura deține înțietatea în domeniul *„Carte electronică”, captînd interesul cititorilor cu CD - ROM-uri consistente. Mediateca are în colecție CD-urile: „Literatura română”* (două volume), *„Teste de capacitate și de bacalaureat”, „Corector electronic al limbii române”* (1 000 000 de cuvinte), precum și colecția *„Mari dicționare ale limbii române”*: *„Dicționar de sinonime”, „Dicționar de antonime”, „Dicționar de rime”* de Luiza Seche, Mircea Seche, *„Dicționarul limbii române pentru elevi”* (DREV), *„Noul dicționar explicativ al limbii române”(NODEX), „Dicționar de termeni de afaceri englez - român”, „Dicționar ortografic al limbii române”* (75 000 de cuvinte), *„Marele dicționar de neologisme”* de Florin Marcu. Au văzut lumina tiparului și lucrările *„Mileniul românesc”, „Mică enciclopedie de artă universală”*.

La Tîrgul de Carte „Bookarest - 2004”, LITERA s-a învrednicit de Premiul „Cea mai bună carte pentru copii a anului” pentru „Dicționarul explicativ ilustrat pentru cl. I - IV”.

Biblioteca noastră deține peste 700 de titluri editate de LITERA.

Editura MUSEUM a fost fondată în anul 1992. Tematica celor mai multe dintre ediții ține de istoria Moldovei, istoria Chișinăului. O altă prioritate este valorificarea materialelor arhivistice și istorice, bibliografice și științifice.

Cartea devizată a editurii reprezintă colecția „Basarabia necunoscută” (7 volume) semnată de Iurie Colesnic, precum și de opera integrală a lui Sergiu Grossu: „Copiii Gulagului”, „Cu gândul la Basarabia”, „Roada anilor tineri”, „Poezii” etc.

Printre lucrările importante apărute se numără enciclopediile și dicționarele: „Chișinău. Enciclopedie”, (1997), „Necropola Capitalei” de Gheorghe Bezviconi, „Dicționar enciclopedic” (1997), „Dicționar cronologic” de Eugen Holban (1997), „Interpreți din Moldova. Enciclopedie” de Serafim Buzilă (1999), „Enciclopedie. Femei din Moldova” (2000), „Dicționar de istorie și teorie literară” (3 ediții, ultima în 2003), „Dicționarul geografic al Basarabiei” de Zamfir Arbore (2 ediții, 2001 - 2002), „Dicționar de maxime și expresii juridice latine” de Lucian Jitaru (2001). Dintre cărțile cu tematică istorică putem remarca pe cele din colecția „Scrieri despre Chișinău: Chișinău file de istorie” de Andrei Eșanu (1998), „Colina antenelor de bruij” de Lică Sainciuc (2000), „Semimileniul Chișinăului” de Gheorghe

Bezviconi (1996). Alte cărți fundamentale de istorie apărute la editură sunt: „Istoria bisericii din Basarabia din veacul al XIX-lea sub ruși” de Nicolae Popovschi (2000), „Istoria agriculturilor din lumea întreagă” de Roudart Laurence, Dominique Conglaves (2002).

Au fost editate două lucrări științifice fundamentale: „Genetica” de Andrei Palii (1998) și „Pomicultura” - autori Valerian Balan, Gheorghe Cimpoieș, Mihai Barbăroșie (2001). Valoroasa colecție „Testament” a debutat în 2001 cu volumul lui Dimitrie C. Moruzi „Rușii și românii”, după care au urmat „Dicționarul geografic al Basarabiei” de Zamfir Arbore, „Publicistica” de Pan Halippa (2002), „Documentări politice” de Constantin Stere, ultimele trei fiind editate în colaborare cu Fundația Culturală Română (2002).

Remarcăm cu satisfacție că în fondul Bibliotecii au intrat peste 140 de titluri apărute la MUSEUM.

Editura participă în fiecare an la Tîrgul de Carte de la Frankfurt, cel mai important for al editorilor din lume, la cel de la București pentru a cunoaște piața și aparițiile de carte din România, precum și la Salonul de Carte de la Chișinău. Instituția colaborează cu editura Museum din București, cu editurile l’Atelier / Editions Ouvrieres (Paris), I. B. Tauris Publishers (Londra, New York). Totodată, MUSEUM a stabilit relații cu marile biblioteci din America, Anglia și Rusia.

Editura GUNIVAS, fondată în 2000, s-a lansat pe piața de carte cu volumele din colecția „Aethra”: „Florile răului” (Les fleurs du Mal) de Charles Baudelaire, ediție bilingvă, „Opere” de Ovidiu și „Război și pace” de Lev Tolstoi. A

mai scos de sub tipar, în colaborare cu editura ARC: „Dicționar român - rus” și „Dicționar rus - român”, „Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900” (ediția a doua), „Dicționar explicativ ilustrat al limbii române”. Cartea de vizită a editurii este, pe bună dreptate, „Opere” de Mihai Eminescu (coordonator acad. Mihai Cimpoi). Cele 8 volume ale poetului au obținut Marele Premiu „Coresi” la Salonul Național de Carte ediția a X-a (Chișinău, 2001) și au fost menționate la Salonul Internațional de Carte Românească, ediția a X-a (Iași, 2001), cu Diploma la secțiunea „Bibliofilie”. Editura s-a specializat în tipărirea lucrărilor de beletristică, manualelor, dicționarilor etc. Biblioteca conține circa 50 de titluri de cărți, semnalăm și volumul de nuvele „Nou tratat de igienă” (2002) de Anatol Moraru, redactorul - șef al revistei „Confluente Bibliologice”.

Editura CARTEA MOLDOVEI, moștenitoarea unor edituri cu tradiții: Literatura artistică / Hyperion, Cartea Moldovenească / Universitas, etc. acum dispărute) a fost constituită în 1996 în urma unei restructurări. CARTEA MOLDOVEI a devenit succesoarea de drept a trei foste edituri de stat - *Hyperion*, *Făt - Frumos* și *Editura enciclopedică Gh. Asachi*. Editează literatură artistică națională și universală, clasică și modernă și, cu predilecție, cărți ilustrate color pentru copii și adolescenți. Alte ediții vizează domenii ale artei (muzică, pictură, teatru etc.) și științei. Instituția contribuie la realizarea programului de editare a autorilor din Republica Moldova. În anii 1998 - 1999, editura a obținut peste 20 de premii prestigioase la Saloanele naționale și internaționale

de carte. Editura are o librărie amplasată în holul fostei “Case a editurilor”.

Biblioteca noastră deține peste 150 de titluri editate de CARTEA MOLDOVEI, din care 23 titluri din Colecția pentru elevi, studenți. Colecția include culegeri de poezii și proză ale scriitorilor: *Victor Teleucă, Liviu Deleanu, Nicolae Vieru, Andrei Lupan, Ion Druță, Emilian Bucov, Arhip Cibotaru, Vasile Vasilache, Haralambie Corbu, Vladimir Beșleagă, Ariadna Șalari, Elena Damian, Anatol Ciocanu, Gheorghe Madan, Nicolae Costenco, Bogdan Istru, Petru Zadnipru, Ana Lupan, Grigore Botezatu, Emil Loteanu* ș. a. Din aceeași serie semnalăm și 3 apariții de mare interes: „Letopisețele Țării Moldovei” - ale lui Grigore Ureche, Miron Costin și Ion Neculce, precum și „Descrierea Moldovei” de Dimitrie Cantemir, considerate perle ale colecției. Una din ultimile apariții intrate în fondul Bibliotecii noastre este „Critica literară” de E. Botezatu.

Editura EPIGRAF a fost înființată în anul 1998 și se specializează în editarea manualelor, materialelor didactice dicționarilor. De mare interes la public se bucură lucrările: „Dicționar explicativ pentru toți”, „Dicționar de pleonasm” de E. Grosu, „Dicționar de antonime sinonimizat” de E. Grosu, „Dicționar de dificultăți și surprize ale limbii române” de A. Palii, „Maxime și cugetări”, „Accesul persoanelor dezavantajate la potențialul bibliotecilor: manual pentru bibliotecari” de Lidia Kulikovski. Deosebit de solicitate sunt cărțile pentru copii

din colecția „Cărțile Copilăriei”: „*Antologie de basme*”, „*Le-gende și povești*”, „*Poienița copilăriei*”, „*ABC-ul minunilor*”, „*Pagini alese din lite-ratura pentru copii*”, „*ABC-ul științelor*”.

La editură au apărut mai multe traduceri din autori consacrați din Europa și SUA, adresate unui cititor versat, interesat de politologie, management, administrație publică, psihologie. Volumele „*Schitul Orheiul Vechi. Monumente de arhitectură*” de T. Nesterov și „*Dimitrie Cantemir în istoria culturii muzicale*” de V. Ghilaș s-au învrednicit de Diploma de Merit a AȘM în anul 2002 și în anul 2004. În această colecție - „*Artă și Cultură*”- au mai apărut și alte două titluri „*Actorul Eugeniu Ureche*” de L. Cemortan (2005), și „*Umanismul în cultura românească*” de Gh. Bobîna (2005). Cartea lui Gh. Bobîna a fost menționată cu o diplomă la Salonul de carte din Iași. În afară de volumele enumerate mai sus, în fondul BȘU mai sunt încă alte 200 de titluri. La EPIGRAF a apărut lucrarea „*Educația tehnologică*”, semnată de profesorii Universității de Stat „*Alecu Russo*” I. Șaragov, A. Tverdohleb, E. Grosu, A. Plămădeală, E. Fotescu.

Editura EPIGRAF a fost menționată cu diplome la Saloanele de carte de la Chișinău și București.

Editura didactică LUMINA, fondată în anul 1966, este specializată în editarea manualelor școlare, suporturilor didactice, literaturii pentru instituțiile preșcolare, literaturii artistice, dicționarilor. În tot acest răstimp, editura a fost principalul furnizor de manuale pentru elevii din Republica Moldova. În ultimii ani, la această editură

au văzut lumina tiparului și lucrări în limbile bulgară, găgăuză și ucraineană. Toată producția de carte poate fi procurată direct de la sediul editurii.

Printre ultimele apariții ale editurii LUMINA intrate în colecțiile BȘU, putem menționa volumele: „*Arena*” de Andrei Burac, „*Cu patimă și dor*” de Boris Grigoriev, „*Dator o veșnicie: Pagini alese*” de Mihail Garaz.

Fondată în 2000, **Editura PONTOS** (<http://www.pontos.info.md>) s-a specializat în editarea literaturii cu caracter economic, istoric, juridic, agricol, medical, didactico - metodic, publicistic, religios. Prioritare sunt domeniile: literatura pentru copii, muzică și artă, ghiduri și dicționare. PONTOS editează literatură în limbile de circulație internațională (engleză, franceză, spaniolă, rusă, etc.), precum și în limbile ucraineană, bulgară, găgăuză, romano. Printre mai bine de 150 de titluri deținute de Bibliotecă, menționăm: „*Carte. Biblioteca. Cititorul: Buletin metodic și bibliografic*” - publicație a Bibliotecii Naționale pentru copii „*Ion Creanga*”, „*Înțelepciunea în aforisme, maxime și cugetări*”, „*Dreptul muncii. Partea generală*” de E. Boiștean, profesorul universității noastre.

Editura PRINCEPS a fost fondată în 1998. Activează în colaborare cu Primăria municipiului Chișinău, Comisia Națională a Republicii Moldova pentru UNESCO, Ambasada Regală a Norvegiei etc. PRINCEPS a editat mai multe cărți de referință: „*Literatura română în analize și sinteze*”, „*Ah, cerut-am de la zodii...*” (romanțe ale compozitorilor basarabeni pe versurile lui M. Eminescu), *Dicționarul „Bănci, finanțe, comerț internațional, cu indexuri de termeni în limbile rusă și engleză”*. Toate aceste

cărți fac parte din fondul Bibliotecii noastre.

Editura TURTURICA, fondată în 1994, a editat cu preponderență cărțile lui Spiridon Vangheli. "Guguță" a fost tradus în 37 de limbi și editat în SUA (1977), Germania (1978,1983), Japonia (1977, 1983, 1985), Cehia (1976, 1986), Rusia (1980, 1987), Ungaria (1984), Finlanda (1991), China (1990) și în alte țări (în total 69 de ediții).

Editura a obținut la câteva ediții ale Salonului Internațional de Carte pentru Copii premiile CARTEA ANULUI (2000, "Tatăl lui Guguța când era mic"), SIMPATIA COPIILOR (1997, "Guguță și prietenii săi"). O altă carte a lui Spiridon Vangheli - „Ciuboțel” - a apărut la Tokio, Berlin, Sofia... (31 de ediții în 21 de limbi).

Spiridon Vangheli a fost distins cu mai multe premii de prestigiu, inclusiv Premiul Internațional *Diploma de Onoare Andersen* (Rio de Janeiro, 1974).

Editura UNIUNII SCRITORILOR a fost fondată în anul 1992. Ea colaborează cu mai multe edituri din România: Humanitas, Editura Institutului Cultural Român, Universal - Dalsi. În colaborare cu ultima a editat „Apărarea Lujin” de Vl. Nabocov, „Obligado” de Constantin Țoiu, „Legende despre Isus” de Selma Lagerlof etc.

Editura a obținut mai multe premii la Saloanele de carte naționale și internaționale cum ar fi, de exemplu, Premiul pentru cea mai bună carte pentru copii, apărută în anul 1996 (A. Suceveanu „Carte pentru bobociei, ABC și 1, 2, 3”). Fondul Bibliotecii Științifice Universitare deține 60 titluri apărute la această editură printre care se numără: „Laureații Premiului Nobel în econo-

mie”, „Mihai Greco”, „Tăierea capului” de I. Mânăscuță, „Uniluconul” de A. Rău, „România în chipuri” de I. Greco, „Literatura română în analize și sinteze” de E. Alexandrescu, D. Gavrilă, „Predarea și învățarea creativă” de M. Fryer.

Centrul Științific, Metodic și Editorial **UNIVERS PEDAGOGIC**, fondat în 2001, se specializează în editarea manualelor, cărților cu profil didactic (ghidurilor, creștomațiilor, testelor, culegerilor de probleme, agendelor pentru profesori, educatori), literaturii pentru copii, beletristicii.

Din anul 2003, tot în scopul susținerii profesorilor, apar revista „Univers Pedagogic” și ziarul „Univers Pedagogic Pro”, revista „Eco”, „Buletin informativ” – care conține documente emise de Ministerul Educației. Din 2006, apare revista Centrului Inovații Educaționale „Inovații Educaționale”. CȘMI participă la târgurile și Saloanele naționale și internaționale de carte, fiind menționată cu diplome și premii de prestigiu.

Biblioteca pune la dispoziția beneficiarilor o bogată colecție de materiale didactice apărute la această editură, printre care semnalăm „Pedagogie” de V. Pălărie, „Psihologia comunicării” de A. Bolboceanu, „Psihologia dezvoltării și psihologia pedagogică” de Ig. Racu, A. Bolboceanu, „Psihologia generală” de A. Bolboceanu, P. Jeleșcu, „Asigurarea unei educații de calitate” de O. Olevschi, „Biblioteca publică. Linii directoare IFLA / UNESCO pentru dezvoltare”.

Editura UNIVERSUL tipărește majoritatea ziarelor și revistelor din Chișinău, manuale, dicționare, beletristică, cărți pentru copii. Vom menționa doar câteva titluri prezente în fondul Bibliotecii noastre: „Maxime și povețe” de Dimitrie Cantemir, „Biserica albă”, „Clopotnița”, „Frunze de dor” de Ion Druță, „Dramaturgie” de Valeriu Țurcanu, „Administrația publică: Curs de lecții”, „Administrația publică”: Curs universitar” de Mihail Platon. În anul 2008, la Salonul Internațional de carte de la Chisinau, unde au participat instituții de același profil din 16 țări, Editura UNIVERSUL a fost distinsă cu Marele Premiu „Coresi” pentru performanțe în domeniul Artei Cărții.

Datele statistice utilizate în această lucrare au fost colectate din Catalogul electronic al Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți. Catalogul electronic conține informația începând cu anul 1989 până în prezent, atât asupra edițiilor curente, cât și celor din retroconversie. Conform datelor statistice, aparițiile editoriale din Republica Moldova intrate în fondul Bibliotecii constituie: 2008 – 1 110 titluri de cărți (280 tit. cărți de la Editurile sus - numite – 25,25%), 2007 – 1 148 titluri cărți (335 tit. - 29,18%), 2006 – 941 titluri cărți (305 tit. - 32,41%).

Fondul Bibliotecii Științifice a Universității de Stat *Alec Russo* din Bălți deține cărți apărute și de la alte edituri și tipografii din R. Moldova: *Ed. AGEPI, Lyceum, Civitas, Evrica, Academica, Bon Offices, Ruxanda, Universitas, Statistica, Valinex, Labirint,*

Elan Poligraf, Vector, Integritas, Cartdidact, Pro Didactica, Tehnica - Info, Reclama, Acomed - Plus, Grafic Design, Periscop, Garamond - Studio, Atelier, Prometeu, Phoenix, Totex - Lux, Balacron, Biblion, Trinitas, Iulian, Interprint, Cadran, Silvius Libris, Proart, Garuda - Art, Business - Elita, Ulysse, Somersbi, Moldpress etc..

Toate editurile și tipografiile de la noi sunt obligate să transmită la Camera Națională a Cărții (fondată în anul 1957) un anumit număr de exemplare din noile apariții, în conformitate cu articolul 18 al Legii cu privire la activitatea editorială (nr. 939 – XIV din 20.04.2000).

Pe parcursul anului 2008 au fost primite de la editurii – 2 711 titluri de cărți, 2007 – 2 760 titluri, 2006 – 2 850 titluri de carte.

Între Camera Națională a Cărții și Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți s-au stabilit relații strânse de colaborare. Astfel, în anul 2008 în colecția BȘU au intrat 1 235 de documente, în 1 083 titluri de cărți, în 2007 - 2 108 de documente, în 1 924 titluri de cărți. Camera Națională a Cărții elaborează și publică în format tradițional și pe suport electronic: „Bibliografia Națională a Moldovei”, bibliografii retrospective generale „Cărțile Moldovei”, ce apar o dată la fiecare 5 ani, „Publicațiile periodice ale Moldovei” etc.

Putem observa, din studiul efectuat, că oferta editorială este foarte diversă. În scopul definirii cât mai ample a fenomenului editorial din R. Moldova, a promovării tradițiilor culturale și literare, propunem organizarea periodică a expoziției cu genericul „Editurile Mol-

dovei". Accesînd pe Pagina Web a Bibliotecii site-ul: <http://libruniv.usb.md> *Expoziții on-line, Intrări noi*, beneficiarii au posibilitatea să cunoască informații despre noile ediții.

Fondată în 1999, **Societatea de Distribuție a Cărții PRO - NOI** deține la momentul actual înțietatea pe piața difuzării de carte în Republica Moldova, fiind distribuitorul oficial al celor mai importante edituri din Republica Moldova (ȘTIINȚA, CARTIER, ARC, PRUT INTERNAȚIONAL, LITERA, MUSEUM, GUNIVAS, EPIGRAF etc.), România (peste 70 de edituri: TEORA, HUMANITAS, POLIROM, UNUVERS ENCICLOPEDIC, CURTEA VECHE, NICULESCU etc. și Rusia (РОСМЭН, ЭКСМО, ДЕТСКАЯ ЛИТЕРАТУРА, ДРОФА, ЭГМОИТ, СЛОВО, ФЛАМИНГО ș. a.).

Rețeaua PRO – NOI este constituită din 21 librării în municipiile Chișinău, Bălți și în raioanele Cahul, Drochia, Edineț, Fălești, Soroca, Ungheni. De exemplu, la Bălți au fost deschise două Librării PRO – NOI pe data de 14 septembrie 2007: unul pe str. A. Pușkin nr. 38 (În incinta Universității de Stat „A. Russo”, blocul 3) și altul pe str. Alexandru cel Bun nr. 5 (în incinta Centrului comercial BUM).

Societatea PRO-NOI pune la dispoziția școlilor și instituțiilor de învățămînt manuale, cărți didactice, cărți de specialitate din diverse domenii. Bibliotecilor școlare și publice, instituțiilor de învățămînt și ONG – urilor li se oferă o reducere specială de preț pentru achiziție de carte, în vederea completării fondurilor bibliotecilor.

PRO-NOI participă la Saloanele și târgurile de carte din Moldova (Salonul Internațional de Carte pentru

Copii, Salonul Internațional de Carte, Expoziția Alma Mater), România (Gaudeamus, Book Arest) și Rusia (MMV – singurul reprezentant al RM).

Un eveniment remarcabil atât pentru editori, distribuitori, cât și pentru cititori îl reprezintă Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret din Chișinău, lansat pentru prima dată în aprilie 1997 (organizat din inițiativa și cu susținerea Secției Naționale a Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret (IBBY), Ministerului Culturii și Turismului al Republicii Moldova, Ministerului Educației și Tineretului al Republicii Moldova, Comisiei Naționale a Republicii Moldova pentru UNESCO, Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, Primăriei municipiului Chișinău ș. a.). Menirea acestei acțiuni este de a susține editarea și difuzarea cărții pentru copii și tineri, promovarea cărții de un înalt nivel artistic și sprijinirea celor ce creează și editează literatură pentru copii. Premiile Salonului se acordă de către Juriul Salonului, constituit din personalități ale culturii și literaturii din R. Moldova. În fiecare an lista premiilor este revizuită, astfel că sunt incluse mereu premii noi (17 Premii Principale: *Ion Creangă, Igor Vieru, Cartea Anului, Simpatia Copiilor, Pentru poezie Grigore Vieru, Editura Anului, Contribuții editoriale deosebite, Cea mai bună carte cognitivă, Cea mai bună carte de referință pentru copii, Cea mai reușită colecție de carte pentru copii, Cea mai reușită prezentare grafică a cărții*

pentru copii, Cea mai reușită ilustrație de carte pentru copii în original, Cea mai reușită traducere din cartea pentru copii, Cea mai frumoasă revenire în lumea copiilor, Cea mai bună carte a unui autor copil, Cel mai frumos amenajat stand, Pentru mass-media; 15 Premii Speciale).

Cele mai multe premii la *Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret* le-au obținut editurile: *Prut In-*

ternațional, Știința, Cartier, ARC, Litera. Printre premianți au fost evidențiate editurile: Museum, Epigraf, Pontos, Gunivas, Cartea Moldovei, Biblion, Lumina, Iulian, Lyceum, Dragodor, Uniunea Scriitorilor, Silvius Libris, Garuda - Art, Princeps, Universul, Univers Pedagogic, Turturica, Abeceluș, S. A. „Cartea - Chișinău”, Societatea de distribuție a cărții „PRO - NOI”.

PREMII ACORDATE ÎN ANII 1997 -

2009

PREMIUL “ION CREANGĂ”

2009 Aureliu Busuioc

2008 Grigore Vieru

2007 Spiridon Vangheli

PREMIUL “CARTEA ANULUI”

2009 “Un elefant în vagonul - restaurant” de Ianoș Țurcanu (Ed. Prut Internațional)

2008 “Când bunicul era nepot” de Aureliu Busuioc (Ed. Prut Internațional)

2007 “Enciclopedia P. Guitz” de Lica Sainciuc (Ed. Prut Internațional)

2006 “Copilul cu aripi de carte” de Vasile Romanciuc (Ed. Prut Internațional)

2005 “Salba cu mărgelile care plâng” de Claudia Partole
(Fundatia Union Fenosa)

2004 “Victoria speranței” de Aurelian Silvestru (Ed. Prut Internațional)

2003 “Carte pentru câini destepti” de Aurel Scobioală (Ed. Prut Internațional)

2002 “Bunicuța zburătoare” de Ion Hadarcă (Ed. Garuda - Art)

2001 “Rața și Arhimede” de Arcadie Suceveanu (Ed. Prut Internațional)

2000 “Tatăl lui Guguță când era mic” de Spiridon Vangheli (Ed. Turturica)

1999 “Universul” de Ion Holban (Ed. ARC)

1998 “Ruga iezilor cei trei” de Iulian Filip (Ed. Prut Internațional)

1997 “Carte pentru boboci” de Arcadie Suceveanu, Valentina Lungu,
Sergiu Puică (Ed. Uniunii Scriitorilor)

PREMIUL CARTEA SURPRIZĂ

Începînd cu 1998, autorul care obține premiul "Cartea Anului" este obligat să scrie pentru o ediție ulterioară a Salonului o carte specială, numită *cartea - surpriză*. Această carte este editată de către organizatorii Salonului cu sprijinul financiar al sponsorilor și oferită în dar copiilor care vizitează Salonul.

- 2009** "Sfredeluș" de Aureliu Busuioc (Ed. Prut Internațional)
- 2008** "Trei urși" de Lică Sainciuc (Ed. Cartier)
- 2007** "O furnică în bibliotecă" de Vasile Romanciuc (Ed. Prut Internațional)
- 2006** "Domnița-Păstorița" de Claudia Partole (Ed. Prut Internațional)
- 2005** "Templul Bunătății" de Aurelian Silvestru (Ed. Prut Internațional)
- 2004** "ÎnvațăMinte din vorba cuMinte" de Aurel Scobioală (Ed. Prut Internațional)
- 2003** "Aproape trei cai" de Ion Hadarcă (Ed. Garuda - Art)
- 2002** "Știuca la scoală" de Arcadie Suceveanu (Ed. Prut Internațional)
- 2001** "Copii în catușele Siberiei" de Spiridon Vangheli (Ed. Oltița)
- 2000** "Povestea Cerbului Divin" de Ion Hadarcă (Ed. Cartea Moldovei)
- 1999** "Nucul cu o singură nucle" de Iulian Filip (Ed. Prut Internațional)
- 1998** "Floarea zburătoare" de Vasile Romanciuc (Ed. Litera)

EDITURA ANULUI

- 1998** Editura "Prut Internațional"
- 1997** Editura "Litera"

CONTRIBUȚII EDITORIALE DEOSEBITE

- 1998** Editura "Litera"
- 1997** Editura "Știința"

Activitatea editorială din Republica Moldova are o importanță majoră pentru cultura națională. Bibliotecarul trebuie să cunoască în detalii cum funcționează sistemul editurilor de cărți nu numai datorită atribuțiilor sale profesionale, dar și pentru că, în era globalizării, se simte și mai responsabil de păstrarea identității culturale a propriei națiuni, a limbii în care au fost create atâtea valori culturale. Editarea de cărți nu înseamnă doar un act de punere pe piață a unui produs, ea este un eveniment cultural - științific deosebit, un liant în actul comunicării dintre autorii producției literaturii științifice - literare, editură, cititor și bibliotecă.

Achiziționând cărți importante, utile, necesare pentru procesul instructiv - educativ și pentru cercetări științifice, bibliotecile instituțiilor de învățământ fac un enorm ser-

viciu cititorului. Pentru unele genuri de literatură anume bibliotecile și nu comerțul de carte constituie finalitatea activității. Asortimentul producției editoriale achiziționate de bibliotecari este mult mai extins, or, el include și ediții care au fost editate în trecut, dar și-au păstrat actualitatea și valoarea. Contează și faptul că biblioteca e unica instituție culturală care oferă servicii gratuite. De aceea editorii trebuie să fie mai sensibil la completarea fondurilor bibliotecilor, mai ales a bibliotecilor universitare.

Este oportun de a orienta căutările spre formele moderne de interacțiune între editori, difuzori de carte și biblioteci. Colaborarea mai strânsă dintre aceste structuri ar permite de a efectua mai operativ și mai calitativ completarea fondului bibliotecar.

Referințe bibliografice :

1. Anico, Nagy. Meseria de bibliotecar [on-line] [citată mai 2009]. Disponibil pe Internet: www.bcuculuj.ro/bibliorev/carte-biblio3.html
2. Asociația NOI : Catalog. Ch., 1997. 35 p.
3. Beșleagă, Vladimir ș. a. Scriitori basarabeni despre edituri, cititori și cărți : Chestionar „Contrafort”. In: *Contrafort*. 2003, nr 5 - 6, p. 31 - 37.
4. Biblioteca Științifică. Raport de activitate 2005 – 2008. Coord. ed. : Elena Harconița. Bălți, 2005 - 2008. 84 p.
5. Catalogul electronic al Bibliotecii Științifice a USB. Disponibil pe Internet: <http://libruniv.usb.md/>
6. Colesnic, Lurie. Editura Museum își propune să valorifice materialul arhivistic și istoric bibliografic și științific, încercând să-l repună în circuit la nivelul cerințelor zilei de azi. In: *Contrafort*, 2003, nr 5 - 6, p. 20 - 21.
7. Harconița, Elena. Biblioteca Universitară în cadrul sistemului de instruire. In: *Buletinul ABRM*, 2008, nr 1(7), p. 7 - 11.
8. Jelusic, Srecko. Editarea și biblioteconomia în Europa Centrală și de Est: necesitatea reunirii Forțelor. In: *Biblioteconomie : Culegere de trad. prelucrate*, 2007, nr 4, p. 39 - 51.
9. Prini, Gheorghe. Cheia succesului constituie exigența față de tine însuși : interviu cu editorul Gheorghe Prini, dir. al Ed. „Știința ” din Chișinău. In: *Cronica*. 2003, nr 4, p. 10 - 11.
10. Rigorile internaționale actuale ale organizării și funcționării bibliotecilor publice (Expozeu și comentarii asupra Ghidului IFLA - UNESCO). Coord. Alexe Rău, Vera Osoianu. Ch. : BNRM, 2007. 154 p. ISBN 978-9975-9580-8-0
11. Salonul Internațional de Carte pentru Copii. Ed. a 10-a : Catalog, 5 - 8 apr. 2006. Ch., 2006. 93 p.
12. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. Biblioteca Științifică [on-line]. Disponibil pe Internet: <http://libruniv.usb.md/>
13. <http://www.bncreanga.md/>
14. <http://www.bookchamber.md/>
15. Сразетдинов, Р. Г. Программы сотрудничества издательской группы «Гард - Фаир и библиотек». [on-line]. Disponibil pe Internet: www.pub-library.ru/librarians/pulman/conference-doklad-9-2.htm - 35K